

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นางสาวอัปสรศิริ เอี่ยมประชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-441-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF THE PROGRAM FOR ENHANCING SELF - ESTEEM
OF PRATOM SUKSA FIVE STUDENTS

Miss Apsornsiri Eiampracha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Psychology
Program of Educational psychology

Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 934-334-441-1

อัปสรสิริ เอี่ยมประชา : การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (A DEVELOPMENT OF THE PROGRAM FOR
ENHANCING SELF - ESTEEM OF PRATOM SUKSA FIVE STUDENTS)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล, 147 หน้า. ISBN 974-334-441-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองในการเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกิ่งเพชร กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 70 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งนักเรียนเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน ในระยะทดลอง นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองจากผู้วิจัย จำนวน 14 กิจกรรม สัปดาห์ละ 5 ครั้ง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ติดต่อกัน ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามปกติ ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง วัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียนของคูเปอร์สมิธ และเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคการศึกษาต้นและปลายฝ่ายวิชาการของนักเรียนจากสมุดบันทึกการวัดผลของโรงเรียนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองและนักเรียนที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน
3. หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....

4183867727 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : SELF - ESTEEM / PROGRAM / PRATOM SUKSA FIVE STUDENTS

APSORNSIRI EIAMPACHA : A DEVELOPMENT OF THE PROGRAM

FOR ENHANCING SELF – ESTEEM OF PRATOM SUKSA FIVE STUDENTS

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. CHUMPORN YONGKITTIKUL, Ph.D.

147 pp. ISBN 974-334-441-1

The purposes of this research were to develop the program for enhancing self – esteem and academic achievement of Pratom Suksa Five Students. The subjects were 70 Pratom Suksa Five Students from Kingpetch School, Bangkok Metropolis. They were randomly assigned into an experimental group and a control group, each group comprising of 35 students. The experimental group participated in 14 activities of the program for enhancing self – esteem conducted by the researcher, for a session of 20 minutes, five days a week, over a period of 3 consecutive weeks, while the control group received usual classroom activities. All subjects were tested by The Self – Esteem Inventory School Form, before and after the treatment. The students academic achievement scores in the first and the second semesters were collected from the school record. The statistical technique used in analysing the data was the t-test.

The results were as follows :

- 1.The students in the experimental group had higher scores on self – esteem on the posttest than those in the control group at the .01 level of significance.
- 2.The students in the experimental group had no significantly different on the academic achievement scores on the posttest from those in the control group.
- 3.The students in the experimental group had higher scores on self – esteem on the posttest than their scores on the pretest at the .01 level of significance.
- 4.The students in the experimental group had higher scores on the academic achievement on the posttest than their scores on the pretest at the .01 level of significance.

ภาควิชา..... ลายมือชื่อนิสิต..... *อ.ปรมศิริ เอี่ยมปงศา*
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อ.ช. ชุมพจน์*
ปีการศึกษา.....2542.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับความกรุณาของอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับการเรียนในสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาช่วยเหลือในการให้คำแนะนำในการสร้างการประเมินคุณภาพ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องของโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการและอาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกิ่งเพชร เขตราชเทวี และโรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในทำการวิจัย

ขอขอบคุณคุณสมาน ถาวรรัตนวิช คุณจรินทร์ วินทะไชย์ และคุณปิยวรรณ พันธุ์มงคล ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ รวมทั้งให้ความเอาใจใส่และให้กำลังใจในการทำวิจัย

ขอขอบคุณกัลยาณมิตร สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ได้ให้กำลังใจในการทำวิจัย

ทำที่สุดผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณประสิทธิ์-คุณชุตินา เอี่ยมประชา บุพการีของผู้วิจัย ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจในการศึกษาเสมอมา

และขอขอบคุณคุณปัทมาศิริ เอี่ยมประชา คุณณัฐาศิริ เอี่ยมประชา คุณกัลยาณี เขียวยืนยง และคุณชาติรี ชาวเขลางค์ ที่ได้ช่วยเหลือและห่วงใยผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

อัปสรศิริ เอี่ยมประชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
	กรอบแนวคิดโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	26
	ปัญหาในการวิจัย.....	33
	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	33
	สมมติฐานในการวิจัย.....	34
	ตัวแปรในการวิจัย.....	34
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	34
	ขอบเขตการวิจัย.....	34
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	35
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	35
2	วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
	กลุ่มตัวอย่าง.....	36
	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	36
	การออกแบบการวิจัย.....	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	57
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	67
รายการอ้างอิง.....	77
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ภาคผนวก ข คุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ง แบบประเมินระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ฉบับครูประจำชั้น).....	138
ภาคผนวก จ แบบประเมินผลกิจกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	142
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	145
ประวัติผู้เขียน.....	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ลักษณะและพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและต่ำ.....	22
2 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมของซิคโคินและผู้วิจัยตามรูปแบบการเสริมสร้าง การเห็นคุณค่าในตนเอง.....	39
3 โครงสร้างของโปรแกรมเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	40
4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง กับคะแนนรวมแบบประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองจากครูและเพื่อนร่วมชั้น.....	46
5 ความเที่ยงและความตรงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	47
6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	50
7 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ในแต่ละด้านและโดยภาพรวมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test).....	53
8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test).....	54
9 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ในแต่ละด้านและโดยภาพรวมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test).....	55
10 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test).....	56
11 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมและสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	86
12 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง.....	89

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงความต้องการพื้นฐาน 5 ประการของมนุษย์ของมาสโลว์ (Maslow, 1970 : 48).....	14
2 รูปแบบการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง (Siccone, 1995 : 1).....	26
3 รูปแบบการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง (Siccone, 1995 : 1).....	38
4 รูปแบบการเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง (Siccone, 1995 : 1).....	69